

# ՄԵԶՄՈՒԱԿԱՆՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL  
MEDJMOUA-I-AHBAR  
Grand'Rue de Pera, Tauxim 65

Համբարստ իսի սեփա եսնի ԶԱՐԵԿԵՊԻԶ վե ճՈՒՄԱԱ ԻՐԻՒՍԻ  
կիմիսի հեղր օրունուր:

مجموعه اخبار

بک اوغلی تقسیم جادوی نورو 70

ՀԱՅԵԹԱՄԱՐԶԵՆ ԱՊՐԵՆ ԺՈՅՆԱԿԱՆՊԱՐԸ. — Իսթանպուլ իսի սեփա իսի 80 զրուշ, — 6 այրըր 35. — Թաշար իսի սեփա իսի 85. — 6 այրըր 45 զր. տուր: — Բաթա իսի սեփա իսի 15 կիմիս իսի սեփա 60 զրուշ տուր: — ԻՆՆԱԹ ՇԱՐԻՒՐԸ. — Իսի սեփա իսի սեփա 5, 28իս վե Յիսնիս սեփա իսի սեփա 3, վե Կիսնիս սեփա իսի սեփա 1 զրուշ տուր: — 2օդ տեփա տեփա իսի սեփա իսի սեփա 30 զր. տուր: — Զադեթանս միլիթալիս իսի սեփա իսի ՅՈՒՆԱՆԵՍ ԹՕԼԱՑԵՆԱՍ միլիթալիս օլունս: — Իտարեթանս Պեյոլունսա ձառտեթ քեպիստե Ն. 65:

## ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԵՐ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Բ.

Անոնց որք իւր անարժանի որդւոց զեղծումները կ'ուզեն զէնք մ'ընել Եկեղեցւոյ դէմ, կորովամբ Անգլոսիոն կը պատասխանէ. «Ան պահուն յորում զեղծումներ, մեղք և դաշտակողութիւնք ամենին աւելի բազմաթիւ էին, վարդապետութիւնք կը մնային, անապառաջ ամեն հասկացալ թէ ոչ մի բան պիտի կրնար երբեք խանգարել զանոնք: Բան դաս աւելի տարօրինակ ինչ կրնայ մտածուիլ: Ինչպէս արդարեւ եթէ այս վարդապետութիւնք մարդկային գիւտ լինէին, ինչպէս պիտի կրնայինք մեկնել որ ոչ ծայրաչեղութիւնք, ոչ չար կամքն մարդոց երբեք խանգարած չլլան զանոնք: Եւ այս անպիտի ժամանակի մը մէջ յորում Եկեղեցին ամենակարող էր, և աշխարհ իմէ դուրս ընկողման խոր ազդեցութեան մէջ: Բայց ասորի ոչ եւ նորքա զորս այս Եկեղեցին բարձրացուցած է իւր խորաններուն վրայ: Միթէ ճիշդ անոնք չեն որք ամենին աւելի կուտեցան իրենց օրինակաւ և խօսքերով: Սատանան ըսողը գործոց դէմ: Միթէ անոնք չեն որք չինայելով ոչ իշխանութեան և ոչ դատակարարի ամենին աւելի բարձրացուցած հոգեկեցին Եկեղեցւոյ օրէնքները և ամենին աւելի համարձակութեամբ դատապարտեցին օրինազանցները, նոյն իսկ երբ այս յանցաւորք կը գտնուէին կղերական դատուն մէջ և մինչեւ նուիրապետութեան գազաթը: ... Միթէ ճշմարիտ չէ որ եթէ ամեն ժամանակ գտնուած են Եկեղեցւոյ մէջ Յուդաներ որոց եղբորները սարսափ կ'աղղեն, բնաւ չէ եղած նաեւ ժամանակ յորում անոնց ըով գտնուած չլլան Պատրիարք, Յակովբաներ, Յովհաննէսներ որոց չեղութիւնը կը չլացնէ: Սուրբերու վարքն անպիտի չեղութիւն մ'ունի որ եթէ Եկեղեցւոյ իշխանութիւնը անձնաւորք անոնք, կարծեմ բոլորովին անհնար պիտի լինէր որ չարքերիտուէր իրենց կարծիքն այն Եկեղեցւոյ մասին որոյ գաւաթներն են նոքա: Բայց սուրբերը չեն ճանցուած, և մինչ ըողովականաց և անհաւատից մէջ զԵկեղեցին անպատուող մեծ մեղաւորաց անուններն ամեն բերաններու մէջ են, անուանքն սրբոց որք փառաւորեցին դայն՝ անձնաթիւ են ամենուն: Ազոնց համար Քրիստոսի ամենին ազնիւ և ամենին պանծալի արդեանք աննշմարելի կ'անցնին պատմութեան մէջ, կամ անոնց միջոցութեան մէջ կը մնան անոր համար միայն զի առասպել մը կամ անվաւեր զբոյս մը միացուցած են այդ անուանց: Իմ մասին վեհ մը կը գտնուի այս արեւելիք. գրեթէ անշարի կը ճանչնամ դայն որչափ թեթեւ պարտ լինէր անոնց հետ որոնք այդ օրերութեան տիպարներն եղան: Կը հաւատամ վան զի կարողացած եմ անոնց վարքն գրուած ականատես վկայներէ (վկայներ քաճախ անշարի սուրբ որչափ անոնք որոց

պատմութիւնը կը գրեն), և կը հաւատամ այս պատմութեանց նոյն վստահութեամբ որով պիտի հաւատայի այսօր կիսապարտութեանց որք անձնաւորք աննշմարելի կը լինէին անձնապէս դայն զորոց կը խօսին: Հաստատապէս համոզուած եմ որ երբեք թէ այն արեւելիքն որ ամեն դատուն մէջ զոյուցիւն ունեցաւ ի ծոց կաթող Եկեղեցւոյ՝ անպիտի բնութիւն մը և ատարեման մ'ունի որք անձնաթիւ են ամեն անոնց որք չեն վերաբերիր նմա և որոց չը կրնար բազմաթիւ ոչինչ յայնման որ ուրիշ հաղորդութեանց մէջ (իմիս մէջ, օրինակի համար) կը համարուի իրեն բարձրագոյն գազաթն մարդկային առաջնութեան: Անպիտի արեւելիքն մ'է այն որ կը գերազանցէ մեր միտքը: Կատարելութիւն մ'է զոր չպիտի համարձակէինք երբեք և զոր հազիւ կրնանք ըմբռնել, զի երբեք չէինք կարծիր թէ տրուած լինէր արարածոց տանիլ իրենց վրայ այդչափ կատարակալ յաղթանակներ: Կարծեմ թէ ո'վ որ հանձն ուսումնասիրել կաթող. տուրբերու այն հրաշալի պատմութիւնն, իմ զգացածներու նման բան մը պիտի գտայ: Պիտի վրիպագրութիւն գոցեալ նոր երկրի վրայ և նոր երկրից տակ, և իւր սիրտը պիտի լցուի արեւելիքեան և երախտեան գիտութեամբ ան Աստուած, որ իւր արեւմտեան գինեղ արարածները կարող ըրաւ կենսիք մը այդչափ լի վեհութեամբ և մեծ վայելչութեամբ...» (")

Գիտութիւն մարդկային հոգեւոր, ճշմարիտ սուտն որոշելու գերազանց ընդունակութիւն, սիրտ մը կարող յուզուելու գերանակաւ մեծութեան առջեւ, ամեն նմանութիւն ճշակ բարդական գեղեցկութեան, վսեմ ուրախութիւն մ'ի տես իւր նմանեաց գլեցաղնութեան, բուռն երախտագիտութիւն ի մասին երկնային սուրբ գեւաց, այս ամենայն կը փայլի սոյն անմահ և ոսկեղէն էջերու մէջ:

Ն. Յ. Վ. Փ.

## ԶՈՒԱՐՔ ԺԱՄԵՐ

ԿԱՂԱՆՈՂԻ ԿՈՒ ԳԱՅ ԿՈՐ

Անա՛ պատուաւորք մը որ տասներկու ամիսը անգամ մը, Դամիսկոսեան սուրին պէս կը ճօճի բոլոր այն իւղճ մահկանացուներուն զլխուն վրայ, որոնք տակաւին իրենց վերջին բնակավայրը տեսնալու պատիւին չեն արժանացած. անա՛ անարկու ուրուական մը որ Իպսոնի ընդուն (Ուրուականը) գրպանէն կը հանէ: Եթէ մէկը ըսէ հիմա քեզի. «Գիտե՛ս, վաղը պիտի մեռնիս». ապահովաբար պիտի խնդաւ և այս սիրուն գուշակութիւնը՝ նը ընողը պիտի դատեն այն մարդոց կարգը, որոնք զարմանալի հրաշքով մը փողոցը կը պարտին՝ փոխանակ ապուշանցին մէջ անկեղծ գտնուելու: Բայց, երբ այս սուրբը գորդ պարունը՝ իր վերնագրիւ փոխապ ալանջէ ի վար, խոս-

(") Անգ. էջ 100—107:

տովանէ որ, զլխուղ մագերէն — Եթէ ունիս — սկսեալ մինչեւ եղունգներու դայրը — կը տեղադրուի: Կաղանդ. համաճարակը քակներու, համաճարակ մը, որուն ըով շատ անշան կը մնան ժամատարան ու քուրսան: Մինչեւ հիմա համոզուած էիք թէ միայն բանաստեղծները թոքախտ կ'ըլլան. բայց, սխալ. այսուհետեւ գիտցէք նաեւ թէ երբեմն (այս մակարայր ոմանց համար «յաճախ» ալ կը նշանակէ) քակներն ալ այդ սարսափելի անտէն կը վարակուին: Օրինակի համար, Կաղանդէն ետքը՝ անգամ մը ձեր քակներն երեսը նայեցէք... «Ե՛հ, կը դողդոջէ, տեղոյն է, տեղոյն... փրփրի սիրտը գեղեցիկ մ'հանգոյն»...:

Չեմ գիտեր թէ ո'ր երանելի մարդը Կաղանդը հիմնելու երանելի գաղափարը յղացեր է: Ամէն պարագայի մէջ, այդ մարդուն գրպանները շատ լեցուն են եղեր և դրամ ծախսելու միջոց կը փնտելեցին: Հիմա, այդ խելար մարդը — որուն «տեղտ»ը ուրիշ բան չէ եղեր, բայց եթէ իր նմաններուն գլուխը «բիւսկիւլիտ» ունէր, ալ փաթեթէ — բարեբաղդաբար շատոնց ճօղեցաւ, բայց, գեղազարար, անոր հաստատած սովորութիւնը մնաց մինչեւ մեր օրերս:

Անշուշտ Կաղանդը հարուստին համար շատ գուարթ, շատ հաճոյալի օր մըն է, սակայն անկուտիւն համար... ատիկա մի՛ հարցնէք, և մտածեցէք որ բովանդակ աշխարհի մէջ մարդոց 100ին 99 ու կէսը անկուտի է:

Եւ անա՛ ասոր համար է որ Կաղանդէն վեց ամիս առաջ, ամէն մարդ կը սկսի այդ երանելի օրուն վրայ մոտալ' անվերջանալի հաշիւներ ընելով իր երեւակայական պիւտեճէին վրայ, զոր ոչ կըրցած է տեսնալ անցակալին մէջ և ոչ պիտի կարենայ տեսնալ ապագայում:

Ամէն մարդ, ունեւոր կամ չունեւոր (վերջին պարագան ամէնէն հաւանական), անպատճառ ստիպուած է նուէր մը տալ իր բոլոր հեռաւոր ու մօտաւոր ազգականներուն և ազգականաց ազգականներուն, բարեկամներուն և բարեկամաց բարեկամներուն:

Եւ Կաղանդին շարաթ մը մնացած՝ ամէն մարդ դուրս կը թափի: Սալայատակները եթէ լեղու ունենան, շատոնց պիտի բողբոջեն: Այր, կին, մանչ, աղջիկ, բոլորն ալ գիւրար կը հրաշակեն: Ամէն մարդ տեղէ մը մէկ քանի ոսկի փոխ առած է՝ Ամանորի ուղեւորութեան անցնելու համար անվտանգ, Հիմակ ալ ընտրութեան խնդրել կայ: Այս ինչին ինչ պէտք է նշուի: Եթէ անգամ մը կը լինէ «հաղ» կ'ընէ: Կը վալլէ. չի վալլեր:

Պօն Մարշէն, Պաղար Ալմանը, ամէն կողմ լեցուն է: Սիրահար իր սիրուհին նուիրելիք բան մը կը փնտռէ. սիրուհին իր սիրահարին. կինը իր երկան. երկը իր կնոջ. նշանածը՝ նշանածուին. նշանածուին՝ նշանածին. հօրեղբայրը՝ եղբորը քրոջներուն. կնքապարը՝ սաներուն...:

Եւ երբ հարիւր հազար պատու ըլլալով, ամէնուն համար ալ նուէր մը գնես՝ ծախսելով մինչեւ վերջին տասնոցը, և պատրաստուիս երկար երկար շուշ մը առնել... կեցի՛ր, դեռ չլմնացաւ. դեռ շարունակելի կայ, և անանկ շարունակելի մը ո՛ր...:

Հաղիւ տունէդ ներս կը մտնաս և անա՛ղաւակներդ քեզ կը չըմպապտեն. «Հայրե՛կ, այսօր Կաղանդ է ինչ պատու բերիր». մինչ անգին համեստափալ տիկինդ կը տրտայ. «Աս տարի անուշապուր չեփեցինք»:

Քիչիկ մը կ'անցնի և անա՛ գուռը կը զարնուի ու կը լսուին ճաթած, անճոռնի ձայներ՝ ոչ նուաղ ներդաշնակ թմուկի մը ընկերակցութեամբ. «Այոս վատիւս էրէ՛թէ...» վայրկեանը մէջ մը լակոտները կը փոխուին և գոնէ տասնոց մը չորցուցած անկարելի է որ հեռանան:

Սեղան նստելով՝ ճաշելու կը պատրաստուիս, և... դռնական լանթեռնա մը: Այս տառապանքը կը շարունակէ մինչեւ կէս գիշեր և ասկէ ալ աւելի՛ յաճախ անկողնիդ մէջ ցատկեցնելով զքեզ յանկարծ և խանգարելով այն աղուորիկ երազներդ, ուր ապահովաբար ինքզինքդ փառնակի մը կամ Ռոյալտի մը կը տեսնալի: Աստուծո կանուս, դեռ անկողնիդ չեւած... չա՛թ, չա՛թ... պէճճի պապան է:

Ինչ մը վերջը, նամակատան պաշտօնեան, որ նոր տարին շնորհաւորելու եկած է և նոր տարին շնորհաւորած ըլլալուն համար դրամի կը սպասէ: Չա՛թ, չա՛թ... լրագրի գրուելն է. «Շնորհաւոր նոր տարի, մեծապատիւ էֆէնտի և ազնուաշուք տիար, Աստուած ձեր մեծապատուութեան ազնուաշուքութեան գործերուն յաջողութիւն պարգեւէ. շատ մը Կաղանդներ տեսնաւ...» Ասոր մեկնելէն անմիջապէս ետքը ուրիշ մը, յետոյ երրորդ մը, յետոյ չորրորդ մը, բոլորն ալ ձեռքերն թռնած մէջ մէկ ընթերցաններ, որոնք իրարու հետ կը մրցին տափակութեան կողմէ: Կը տեսնա՞ք, դրամ ուղելու իսկ բանաստեղծական եղանակը կայ:

Չա՛թ, չա՛թ... ժամկոյ աղբարն է. «Աստուած, Բրիտան, Մովսէս, Աբրահամ, Շնորհալին, Նարեկացին մէկ օրը հազար ընէ...» Կը տեսնա՞ք թաղական ըլլալու «պէլան»:

Քիչ երբք եկեղեցիին դանձանակը. «Շէն մնաք, պայծառ մնաք. եկեղեցւոյն դպրաց շապիկներուն դանձանակն է»: Յետոյ ուրիշ մը. «Հիւանդանոցին գաճաճանակն է, անտես մի՛ առնէք»:

Չա՛թ, չա՛թ... վարժարանին անտես աղբարը. աս ալ հոգաբարձու ըլլալու անպատեհութիւնը:

Մէջ մըն ալ կու գան բնակած թաղիդ շրահակներուն խումբը. «Շէնի պուղտայ քէպապը...» և կամայ ալամայ կը նուիրեն՝ փայլուն գուռաւոր թղթիկներով զարդարուած և նոյն նախապետին ատենէն մընացած խոշոր պաքսիմատ մը, զոր ակուաները ապահովագրելէ ետք միայն կըրոնաս ճաշակել. ատ ալ շատ կամակածիլի: Եւ անուհետեւ կը սկսին գալ à la quèue

leu leu և ձեռքերն չորսական խնձոր ու երկուքական սերկևիլ բռնած, թաղիդ ջրկիրը, նպարավաճառիդ աչկերտը, տծ- խալմաճառդ, մալմաճառիդ աչկերտը...

Եւ այլն, եւ այլն, եւ այլն:  
Սակայն, դեռ ասոնցմով ալ քաշելիք ներդ չեն լինար:

Հիմակ ալ ստիպուած եւ բոլոր ազգականներուդ, բարեկամներուդ ու ոչ բարեկամներուդ, ծանօթներուդ ու երբեմն անծանօթներուդ չնորհաւորական այցելու- թեան երթալ: Բարեւ, աստուծո՛ւ բարին. պայմանագրական երկու խօսք. չնորհա-ւորութիւններ. մաղթանքներ. բուրբիւն. ցտեսութիւն. ապա ուրիշ տուն: Հող ալ միւսնոյն կատակերդ ու թիւնը: Եւ ասիկա մինչեւ վերջը, մինչեւ որ կաղանդը մեռ- նի, թաղուի՝ եկող տարին դարձեալ յա-րութիւն առնելու համար:

Գարմանը. — պիտի հարցնեն բոլոր ան յարգելի ընթերցողներս ու հալու ընթեր-ցուհիներս, որոնք մինչեւ հոս զիս մոտիկ ընելու գովելի համբերութիւնը ունեցան:

Գարմանը շատ պարզ է:  
Որպէս ալ վարժ չըլլամ պատգամներ որոտալու և որչափ ալ վստահ ըլլամ թէ ձե-նէ ոչ մէկը իմ պատգամներուս հետեւելու ամենեւեմ տրամադիր չէ, դարձեալ ես իմ պարտքս կը կատարեմ, նախ խիղճս հան-դարտեցնելու և յետոյ (ամէնչէն գլխաւոր-ը թերեւս) բան մը գրուցելու համար:

Ո՞վ ընթերցողներ և ո՞վ ընթերցուհիներ, Այս տարուին սկսեալ ո՞չ նուէր տը-ւէք, ո՞չ ալ նուէր առէք. ո՞չ չնորհաւոր-ական այցելութեանց գաղտնիք, ո՞չ ալ չը-նորհաւորական այցելութիւններ ընդունե-ցէք:

Նպատակը՝ միմօր կ'արդարացնէ, կ'ը-սան. եւ հակառակը կը պնդեմ և ըսածս ալ հաստատուելու համար տեսէք ինչ կ'ա-ռաջարկեմ:

Ինչպէս որ մեր մէջ քիչ ատենէ ի վեր անբան տարածուեցան «փոխան ծաղկե-փունջի» և «փոխան ծաղկեպսակի» սովոր-ութիւնները, ինչո՞ւ չհաստատենք նաեւ «փոխան կաղանդէքի» և «փոխան... չը-նորհաւորական այցելութեանց» սովորու-թիւններն ալ: Այս կերպով թէ բարեգործու-թիւն մը ըրած կ'ըլլանք և թէ մասնաւոր կ'աղատենք Ամանորի քաղաքի ու ձանձ-րութեամբական փորձանքներէն:

Մէկ քարով երկու թռչուն զարնել, հէ՛:  
ԳԻՄԱԿ

## ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէլէճէք բաղար կիւնիւ, սասաթ և սը... տա, Մարտը մերկառայը ճատիտ Արհ. Յովհաննէս Եպիսկ. Մուրադեանը, Բան-կալով խոն Կիւնիւ Միսթարեան թարգմա-թը քիլիսէսինտէ, եպիսկոպոստոսընը իւր Զաքարի Պատարագընը մութանթան սու-րէթտէ թագաւոր խոնճէկի մուգարէր տիր:

Սինող մէճիւսի, ճուստա իրթէսի վէ բաղար կիւնիւ թաթիլ իրթիքտէն սօնրա, բաղար իրթէսի կիւնիւ. վէ տիւն էօյլէնէ գատար թէքար ինթիւմ իլլէմիլ տիր: Պու-կիւն թաթիլ իտիպ, ետրն թէքար ին-թիւմ վուգու պուլաճազ տր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր: Կիւնիւ պէսան իլլէմիլ իտիք: Հալ պէօյլէ ի-քէն, կէչէն կիւն պիր գալ մանչիլտէն կիւ-հա միւննէլլ օւսն իւչ մերկասալըզարալչու-հա պու բուհանիլէթին գաթիլն ինթիլապ իտիլմիլ օստաղոնու, վէ պու խապէ-րն մուխալիլ տէ, պու կիւն շայնալար-տա վէ պաղէն տէ գաղէթիլալարտա ուեար ուլմաղ նէչիլիւթտա մէլէքէ քէսզ իթ-միլ օւսն քիմա իտուկիլն թահաղը իթ-տիք: Դարիպ տիր քի, պու քիմա, իլի-նի կիւնիւնիւ թէքըլէ, մէյսանա եալան

տօլան շայնալար չըգարմաեթ քէնտիլնէ թապիւեաթ էտիլմիլ տիր: Պուստան էվ-վէլ, պաղը զաղէթալարտա նէչը իթտիր-տիլն մալիւմաթ վէ ինպարաթըն ալ ու էսասը չըգմաարընը կէօթէն միւնիթ-րէմ րէֆիլէթիլիլն, քէնտիլնէ եիւղ չէ-վիլմէլէթի իւղէթիլն, մէքուլմ, չիմտի տէ էօթէտէ պէրիտէ պու եօլտա պիր թագրմ շայնալար ինթիլարընա չալըչմաղտա տր:

Պու միւնապիլէթ վէ թէքար իտէրիլ քի, Սինողըն միւգաքէրաթ վէ մուգարէրա-թը մուամէլաթը րէսմիլէսինն ինթիլմիլա տէկիլն զաթիլն իսաֆի թուրթուլաճազ տր:

Պու գարար գաթիլ տիր, վէ Սինողա տա-խիլ օւսնալար պուստան քէնտիլնէ չիւպէն միւննէլլ օւսնարըն թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

## ԽԱՐԻՃԻ

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

Սինողըն գարարարը լաֆի թու-թուլաճաղընը եաղմը, վէ մընա տայր Սինողա տախիլ օւսնարըն օլ պապտէթի եէմիլէթի աճըսնընը թէմամիլէ մուհա-ֆազա խոնճէքէթիլնէ չիւպէն իտիլէմիլ տիր:

ԳօՆՐԱՆԵՐԻՆ ԻՄԹԻԳԼԱԼԸ ՆԱՐԹՐՆՆԸ հավի  
ՍԼԱՐԱԳ : ԻՆԻՍ ՔՐԻՍԿԵՐԻՆ, ՎԱԳՐ ՕԼԱՆ ԱՅԻՐ

—Բազար իրթէսի կհեհիւ Խրան սէֆի-  
նի ճէտտի մահէթի մէմուրլարը վէ մէ-  
րասիմի միւթատէ իլէ մասէյնի Հիւմա-  
տունա պիլ աղլմէ, հուզուրը հազըէթի  
Բատիյահիտէ իթիմատնաւիլէլէրնի թագ :

ճշուժայ իրթէսի կրճէսի սէֆարէթ մէ-  
ւորլարը թարաֆընտան, սէֆարէթխանէ-  
է, սէֆիրի միւշարիլէհին շէրէֆինէ միւ-  
շմիէլ պիր զիհասֆէթ զէրիլիպ, Մ. 2ի-

—Անատոլու ատիրը եղլու խաթթընըն  
1-700 քիլոնէթրօսը իւղէրինտէ թաթիլ  
նիլմիշ օլան մուխապէրաթիւա, լէ էմթաա  
է սաղ հալմանաթ նապլիէէսրիւէ ճումաա  
թէէսի սապահընտան իթիպարէն թէ քրար  
այլանիլ սորո:

